

Dosarul nr. 2r-46/23
2-22083429-01-2r-23012023

Prima instanță - (Judecătoria Bălți, sediul Sîngerei) I. Popescu
Instanța de apel - (Curtea de Apel Bălți) S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu

ÎNCHEIERE

1 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătoriai

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Victor Burduh

Examinând cererea de recurs depusă de Daniela Dodiță,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată cu valoare redusă
depusă de Întreprinderea Mixtă „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată
împotriva Danielei Dodiță cu privire la încasarea datoriei și compensarea
cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii din 12 decembrie 2022 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă:

La 9 iunie 2022, ÎM „Incaso” SRL, fiind reprezentată de avocatul Eugeniu Bujoreanu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Danielei Dodiță cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 25 iulie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei, s-a admis chemarea de chemare în judecată depusă de ÎM „Incaso” SRL împotriva Danielei Dodiță cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a încasat de la Daniela Dodiță în beneficiul ÎM „Incaso” SRL datoria contractului de credit nebancaar din 20 mai 2018 în mărime de 8 221 lei, taxa de stat achitată la depunerea cererii în instanță în sumă de 270 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 500 lei.

La 6 septembrie 2022, Daniela Dodiță a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei hotărâri noi.

Prin încheierea din 12 decembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit cererea de apel depusă Daniela Dodiță împotriva hotărârii din 25 iulie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei, ca depusă înafara termenului legal.

La 10 ianuarie 2023, prin intermediul poștei (f.d.63), Daniela Dodiță a declarat recurs împotriva încheierii din 12 decembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, solicitând să fie admis recursul, casarea încheierii contestate și emiterea unei noi decizii.

În motivarea recursului, a invocat că încheierea contestată este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

În acest sens, a susținut că la data adoptării hotărârii nu a fost prezentă, nu a cunoscut despre examinarea cauzei intentate împotriva sa, deoarece nu a fost citată în mod legal. Astfel, consideră că cererea de apel a fost depusă în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Verificând materialele dosarului, Colegiul consideră că recursul declarat de Daniela Dodiță împotriva încheierii din 12 decembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, urmează a fi restituit, din considerentele ce succed.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Recursul împotriva încheierii judecătorești se restituie în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin.(1), printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac.

Conform art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 111 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Colegiul reține că termenul de declarare a recursului este un termen de procedură imperativ, astfel încât nerespectarea acestuia atrage decăderea din dreptul de a mai exercita calea de atac, fără a iniția o abordare a recursului în fond.

Impunerea unui termen de valorificare a căii de atac are ca scop disciplinarea justițiabililor și garantarea securității raporturilor juridice.

Decăderea din dreptul de acces la jurisdicția Curții Supreme de Justiție constituie de asemenea un factor de securitate juridică, conținută în regula de 15 zile, care curge de la data comunicării încheierii (contestate) recurentului și împiedică o permanentă repunere în discuție a soluțiilor irevocabile pronunțate de instanțele de judecată.

Totodată, Colegiul menționează că în conformitate cu art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Conform art. 105 alin. (1) și (5) din Codul de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței. Citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmânează personal contra semnătură pe cotor. Citația sau înștiințarea adresată unei organizații se înmânează persoanei cu funcție de răspundere respective contra semnătură pe cotor sau, în cazul absenței acesteia, se înmânează în același mod unui alt angajat, considerându-se recepționată de organizație. Dacă părțile și alți participanți la proces sunt reprezentați de avocați, citațiile și înștiințările se expediază la sediul avocaților, recepționarea înlăturând orice viciu de citare a participanților. Citațiile și înștiințările expediate reprezentanților la adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor se consideră recepționate de către părți și alți participanți la proces.

Din suportul probator al dosarului, rezultă următoarele circumstanțe cronologice relevante.

La 9 iunie 2022 ÎM „Incaso” SRL, prin intermediul avocatului Eugeniu Bujoreanu, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Dodiță Daniela cu privire la încasarea datoriei. (f.d.5-8)

La 25 iulie 2022 a fost pronunțată hotărârea Judecătorei Bălți, sediul Sîngerei. (f.d.30)

La 6 septembrie 2022, Daniela Dodiță a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe. (f.d.36-37)

Iar, prin încheierea din 12 decembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit cererea de apel depusă Daniela Dodiță împotriva hotărârii din 25 iulie 2022 a Judecătorei Bălți, sediul Sîngerei, ca depusă înafara termenului legal. (f.d.50-51)

Copia încheierii din 12 decembrie 2022 a Curții de Apel Bălți a fost expediată apelantei Daniela Dodiță, prin intermediul poștei, la 21 decembrie 2022 (f.d.53), și a fost recepționată de aceasta la 23 decembrie 2022, potrivit avizului de recepție DS8007606201AS, anexat la dosar (f.d.54).

Iar, termenul limită de depunere a recursului este data de 9 ianuarie 2023.

Daniela Dodiță a declarat recurs împotriva încheierii din 12 decembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin intermediul poștei (f.d.63), la 10 ianuarie 2023, cererea fiind înregistrată în cancelaria Curții de Apel Bălți la 11 ianuarie 2023.

Astfel, analizând circumstanțele reținute supra, raportate la argumentele recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că Daniela Dodiță a declarat recurs împotriva încheierii din 12 decembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, cu încălcarea evidentă a termenului imperativ de 15 zile de la comunicarea încheierii contestate, prevăzut expres la art. 425 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Din prevederile legale citate supra rezultă că, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea de a fi putut depune recursul în termen.

Declarând recurs împotriva încheierii din 12 decembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, Daniela Dodiță, în cererea de recurs nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului și nu a indicat nici un motiv ce justifică omiterea acestui termen.

Distinct, Colegiul remarcă că conform art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Iar conform art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Colegiul reține că respectarea de către părți a termenelor legale constituie o obligație pozitivă a părților și are menirea să asigure buna funcționare a justiției, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de lege și doar în situația în care partea când înaintează o cerință de repunere în termen, o justifică prin probe pertinente și admisibile în temeiul art. 116, 118, 121, 122 și art. 425 din Codul de procedură civilă, prin care s-ar dovedi că omiterea termenului a fost cauzată din motive întemeiate.

Astfel, ținând cont de faptul că prezentul recurs a fost declarat cu încălcarea evidentă a termenului legal prevăzută la art. 425 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta urmează a fi restituit în temeiul art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, ca fiind depus în afara termenului legal.

Or, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6 §1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În conformitate cu art. 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se restituie recursul declarat de Daniela Dodiță împotriva încheierii din 12 decembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, emisă în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată cu valoare redusă depusă de Întreprinderea Mixtă „Incaso” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Danielei Dodiță cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh